

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pred deželnim zborom.

Iz Novomeškega okraja 15. septembra.

V kratkem, kakor pravijo, ima biti sklican deželni zbor kranjski. Z veliko pozornostjo motrili smo še vsako leto, kot zavedni volilci, davkoplačevalci in Slovenci njegove obravnave, kar je samo ob sebi umevno, ker obravnave imajo preobčutne posledice za gmotno stanje vse dežele, za ojačenje, ali oslavljenje narodnosti naše. Zanimanje pa, s katerim pričakujemo volilci in nevolilci letošnjega zasedanja deželnega zbora, presega vse o takih prilikah do sedaj navadne meje, prešinja vedno širše kroge in postaja tem živahnije, čim bližje je dan, ko se snidejo v deželni zbornici novovoljeni poslanci. Uzroka temu splošnemu, skoro da nervoznemu zanimanju pa ni iskati v slučajih, da je to prvo zasedanje po volitvah, ali v kakej umetni agitaciji, ali morda v onem k sreči že polegmem nasprotju, katero je vladalo za volitev v nekaterih okrajih, tudi ne v tem, da je prišlo letos nad tretjino novih močij v deželni zbor, — saj so odličnjaki mej njimi vsi pa so bili voljeni pod zastavo slovensko — duhove je vzbudil sam prejšnji deželni zbor, ali pravo za pravo njemu predloženi načrt novega občinskega reda in novega občinskega volilnega reda. Ta načrt, kakor znano, namerava popolno preosnovo občinske samouprave in ustanovitev nadžupanij. Modro je postopal prejšnji deželni zbor, ki ni hotel prevzeti zadnje dni svoje postavočjalne dobe vse odgovornosti za tako osodepolno premembo obstoječih razmer, da je naročil deželnemu odboru, naj izve poprej sodbo o tej zadevi od prizadetih činiteljev samih t. j., od občin, katerih je 344 na Kranjskem. Več nego dve tretjini sta se izrekli proti načrtu! A kljub temu se lahko bere mej vrstami dotičnega poročila deželnega odbora, da ni še pokopana s tako ogromno večino vsega prebivalstva obsojena namera. In ravno to je, kar budi več nego navadno zanimanje za letošnje obravnave v deželnem zboru ter kliče na pozor in opreznost merodajne kroge in vse prebivalstvo. Ne da se tajiti, da ima omenjeni načrt

tudi svojo dobro stran, namreč da bi se z njim jako olajšalo uradovanje okrajnim glavarstvom, kajti uradovanje s 5—7 nadžupani je mnogo zložnejše nego z 20—30 občinami, — po toliko jih sedaj imajo okrajna glavarstva — in nadžupani bi imeli gotovo tudi mnogo več ugleda, nego naši sedanji župani; ali vse to ne odvaga zlih posledkov omenjenega načrta v gmotnem in narodnem oziru.

Upravni stroški vseh 344 občin znašajo sedaj 70.810 gld., potem pa bi znašali 178.400 gld., kakor računa deželni odbor sam, tedaj 107.590 gld. več in bojimo se, da bi še to ne zadostovalo — ker proračuni imajo vedno to napako, da se radi prekoračijo za nekoliko tisočakov. Treba bode novih nadžupanijskih uradnikov in služabnikov in zaklada za njihovo preskrbovanje, ko onemorejo in ne bodo več za službo. To breme bo nakazalo naložiti le občinam. Tudi nadžupan ne bode opravljal brezplačno, kakor sedaj večinoma delajo župani, ali samo proti neznatni odškodnini svoje službe, ampak treba bo skrbeti za njemu dostojno plačilo. V narodnem oziru pa se je bati najhujšega. Načrt predpisuje določitev kraja, ki bo vedno sedež nadžupanijskega urada. Dosedanje občine bodo vodile svoje zastopnike po 500 duš bode imelo jednega, v nadžupanijsko svetovalstvo. Mislimo si malo mestice ali kraj s 500—600 ali malo več prebivalci, kjer je sedež c. kr. uradnj in nadžupanije. Kako uradniki v malih krajih znajo uplivati na volilce, je dobro znano. Tu se izvolita jeden ali dva nemškutarja v nadžupanijsko svetovalstvo, 7—10 drugih občin, kateri ima lahko vsaka nad 1000 duš, pa volijo narodno. Zbor je torej lahko razen jednega ali dveh članov ves naroden, nadžupan pa bode vender le nemškutar, ki stanuje slučajno v občini, ki je določena za sedež nadžupanije, kajti preveč bi bilo zahtevati, ako bi volili koga kje drugod stanujočega, da bi hodil ali se vozil vsak dan jedno ali tudi več ur daleč v nadžupanijski urad. Stanovališče bi tu več odločevalo, več nego sposobnost in splošno zaupanje. Poleg tega bi pa imeli tudi drugi občani zaradi opravi v nadžupanijski pisarni preveč zamude, ako bi morali

zarad vsake malenkosti po 1, 2 ali več ur daleč hoditi, kar sedaj lahko doma opravijo, koliko bi torej zgubili časa in koliko denarjev potrosili v teh nepotrebnih potih. Omenjeni načrt tudi predpisuje za nadžupanije pri deželni vladi izprašane in zaprisežene uradnike (tajnike). Morda se bode mej drugimi tudi zahtevalo zmožnost nemškega jezika. Z Bogom potem slovensko uradovanje. Svetovalci naj sklenejo stokrat, da hočejo slovenski uradovati in zahtevati slovenske dopise od glavarstva, občinski uradnik bo moral ubogati vlado, da ga ne kaznuje, kakor sedaj še marsikdaj župane ter mu ne odreče sposobnosti za občinskega uradnika. Potem ima dotični načrt tudi druge pomanjkljivosti, tako sta si na pr. § 2 in 6 v protislovju zaradi delokroga županij in nadžupanij, vsled tega bi bilo vedno reklamovanje, kadar bi šlo za kako pravico in zanikanje dolžnosti, kadar bi šlo za odgovornost. To so nekatere glavne napake omenjenega načrta in zaradi tega se ni čuditi, da je bil zavržen s tako ogromno večino čuditi se je le, da se je sploh še kaj občin dobilo, ki so zanj glasovale; le krajevni, sebični ozir so jih mogli pri tem voditi — dežela in narodnost pa bi škodo imeli. Zato imamo opravičeno upanje, da novoizvoljeni deželni zbor dotičnega načrta ne bo odobril kakor so nam pred volitvijo obljubovali gg. poslanci. Ako jih je opomnil ta dopis dane besede, katere jih nikakor nečemo odvezati, potem je dosegel svoj namen.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 23. septembra.

Mladočehi nameravajo sklicati dne 28. t. m. več taborov, kateri bodo imeli vsi jednak dnevni red. Bavili se bodo z vprašanjem: Kako sodi češki narod o Zuckrovem govoru pri shodu volilcev, ko je ta poslanec govoril o kronanji. Dr. Zucker se je tedaj izjavil, da bi bilo kronanje v prvi vrsti cerkvena ceremonija, ki bi narod tesneje zvezala s svojim vladarjem. Mladočehi pa naglašajo, da kronanje le kot cerkvena ceremonija za Čehe nema

LISTEK

Levstikov Jože.

Če srečaš Jožeta v Ljubljani o Trijaci ali o sv. Ošpeti ali pa tam doli pri sv. Heleni v Čakavci na konjskem trgu na semenji dan, ne bodeš ga ločil od drugih mešetarjev. Znanemu konjskemu mešetarju ciganu Pavletu je še celo zelo podoben. Potlačen nos, rujava brada, zamazana obleka, krog vratu ohlapno zavezana rudeča ruta, hripav glas, urna hoja — vse to kaže, da je Jože mešetar, kakor brez števila družih.

Opazuj ga pa bolj natanko, poglej zlato verižico na uri, obleko, katera bi, ko bi bila nova, ne delala nečasti nobenemu gizdalinu, posebno pa, če si ga kedaj opazoval oblastno sedečega na lahmem voziču na potu iz semnja ali v semenj, kako je trenil zdaj pa zdaj z vajeti in elegantno, rekel bi z nekakim „chicom“ zamahnil z bičem po konji — pogodil bodeš takoj, da je Jože videl svet, da vé in zna kako in kaj.

In res, Jože je videl precej sveta, zaslužil mnogo denarja in mnogo denarja tudi zapravil.

Svojo karijero pričel je v Ljubljani pri „Cesarji“. Služil je tam za „fanta za vse“. Pomagal je v hlevu, pomagal v kleti, pomagal v kuhinji, letal

je po mestu, kamor in kadar je bilo treba, snažil škornje itd. In tu sta se seznanila z Levstikom in sklenila trdno — prijateljstvo.

Levstik ni ljubil družine. Izimši par ožjih prijateljev, se ni rad družil z nikomer. S svojo neupogljivostjo, odločnostjo in s svojimi perečim sarkazmom, katerega ni štedil v nobeni družbi, obranil se je nadležnih prijateljev. Nasproti pa je bil ljubeznjiv v občevanju z nižjimi. Tu se je najbolj pokazala njegova šegava dovtipnost in dobrodelni ribniški humor.

„Kaj boš ti bral?“ vprašal je osorno malega učenca iz normalke, ki se je s svojim tovarišem utihotapil v bralno sobo licejske knjižnice, z namenom pokazati mu vrata. „Lažnjivega kljukca“, bil je proseči odgovor. Levstiku se je lice razvedrilo. „In ti pa Pavliho? kaj ne da?“ dejal je obrnen proti drugemu učencu in s trdnim korakom hitel je po zahtevani knjigi.

Nekega dne, ko je bil pri kosilu v imenovani gostilni, pride ga znana brdka točajka prosit napisati na škrinjico za smodke, kateri naj bi v vezani besedi opozarjal kadilce, da se morajo smodke takoj plačati. Levstik napravi zahtevani napis. Spominam se samo na poslednje štiri verze:

— — — zato kdor smodek poželi,
naj „keber“ zanje položi!
ampak Antonija Šarabon:
Jih daje tudi za božji lon. —

Občudovanja vredna je bila Levstikova potrpežljivost, kadar je dobil v roke pravega, trdega kmeta, čegar jezik ni bil pokvarjen z mestno spakadranjo govorico. Kako spretno je znal staviti vprašanja, da je dobil povoljni odgovor, kako se izgovarja ta ali ona beseda, kako se rabi v tem sklonu, v tem številu.

In tak predmet za Levstika je bil kakor nalašč naš Jože. Nepokvarjen mladenič prišel je iz vasi v Ljubljano. Najiven kolikor moči, toda ne top ali neukreten. Priljubljen se mu je tako, da je takoj po kosilu zaklical: Jože. In Jože je pritekel ves srečen iz kakega kota. Po tem pa sta se jela pogovarjati. Levstik je vedel, da se v Jožetovi glavi „svét suče vse drugače“, kakor v njegovi in ravno zato je hotel vedeti kako. Stavil mu je vprašanja vsake vrste in se potem čudil najivnim, a tu in tam vender prebrisanim odgovorom. Na vrtu sta sadila trte, obrezovala sadno drevje in pri tem imela filologične študije. Če je Levstik slišal kako novo besedo, takoj jo je zastavil Jožetu.

„Jože, ali veš kaj je baraba?“ prašal ga je nekoč. In Jože je jel razkladati, kaj on razume s to klasično besedo.

To občevanje Jožetovo z Levstikom je trajalo več let. Ko si je Jože zaslužil nekoliko povcev, pa hajd po svetu. Služil je potem v Trstu, na Reki, v Zagrebu, potem zopet v Ljubljani, dokler se ga ni

nobene veljave, temveč glavna stvar je, da se hkratu obnove pravice krene češke.

Neznosnega položaja na **Hrvatskem** je mnogo kriva nesloga mej opozicijo. Da je vsa opozicija jedina, bi tudi pri volitvah dosegla več uspehov in Hedervary bi ne mogel več strahovati Hrvatov. Nedavno se je govorilo, da se bodo stranke bolj približale. A kakor se kaže, bode težko kaj s sporazumljenjem, ker organ stranke prava „Hrvatska“ hudo napada zmerno opozicijo ali cvet inteligence, kakor jo ironično imenuje. Dela jo odgovorno za sedanji položaj. Zmernim opozicijonalcem predbaciva, da se poganjajo le za osobne koristi. Radi bi nasprotnike odrinili od jaslji, da sami pridejo zraven. Tako pisavo hrvatskega lista je vse-kako obžalovati, a čudimo se jej pa ne, saj je Anton Starčević v svojem listu črnil tudi večkrat vladiko Strossmayerja

Vnanje države.

Cankov je baje pozval prijatelje svoje v **Bolgariji**, da osvobode deželo usiljenca Ferdinanda in njegovega hlapca Stambulova. Smrt Stojanova imenuje Cankov v svojem pozivu „osvobojenje Bolgarije jednega izdajalca“ in ž njo je Bog pokazal, kaj je storiti Bolgarom.

„Moskovskija Vjedomosti“ neso zadovoljne s položajem v **Rumuniji**. Rusko ministerstvo vnanjih zadev bi moralo kaj odločnega storiti, da Rumunijo spravi na pot, ki bode ugodnejša Rusiji. Nade, ki so se stavile v Catargija, se neso uresničile. Sedanje rumunsko ministerstvo še ni preklicalo Rusiji sovražnih naredb prejšnje vlade in celo sama deluje proti ruskim interesom. Minister vnanjih zadev je posebno sovražen Rusiji. To vse se godi zaradi tega, ker rusko ministerstvo vnanjih zadev premalo podpira svojega zastopnika v Bukureštu, ki je sicer dovolj energičen.

V soboto postavili so v Parizu spomenik republike. **Francoska** vlada je najbrž zato izbrala nalašč dan pred volitvami. Slavnostni govor je imel ministerski predsednik, ki je priporočal republikanom, da naj bodo zložni.

Državni kancelar **nemški** je že ostavil Friedrichsruhe in je odpotoval v Berlin. Govori se, da hoče biti navzoč ob prihodu carjevem. Morda bode poskusil zopet pridobiti ruskega carja prijateljstvo Nemčiji. To se mu bode pa javaljne posrečilo. Ko je bil zadnji car v Berlinu, je bil Bismark si tudi izprosil avdienco in je skušal carju dokazati, da nemška politika ni nasprotna Rusiji. Nemški listi so tedaj celo mislili, da se je Bismarcku posrečilo s svojimi objasnjenji preveriti carja o dobrohotnosti Nemčije. Dogodki so pa kmalu pokazali, da je trud Bismarkov bil zaman.

Maročanski minister vnanjih zadev je izjavil na španske reklamacije zaradi zaplembe neke ladije, da se bodo krivci kaznovali. S tem bode najbrž stvar poravnana.

Dopisi.

Iz Postojinskega okraja 20. septembra. [Izv. dop.] Kakor se našemu učiteljstvu godi, preseza že vse meje potrpežljivosti. Ker se gg. učitelji sami boje potožiti javno svoje krivice, storil bodem jaz to, ker so mi vse razmere natančno pojasnjene in znane. Postavno moral bi okrajni šolski svet imeti redno vsaki mesec po jedno sejo in kakor čujem se to po drugih okrajih tudi vrši, le za Postojinski okraj pod predsedstvom g. vit. Schwarz

prijela nesrečna misel, kupčevati s konji. Na Hrvatsko in na Ogrsko je hodil po konje tako dolgo, da je slednjič prišel peš domov. Vse prislužno in prihranjeno je šlo po vodi, Jože pa jo je pobral domov v Dolenjo vas na Gorenjskem, prevzel doma gospodarstvo in se oženil.

Pa kakor je Levstik pozneje večkrat povpraševal po Jožetu, tako tudi Jože ne more Levstika pozabiti. Veselje ga je poslušati, kadar zvečer pred svojo ali še raje pred sosedovo hišo na klopi govori ves naudušen o „gospodu Levstiku“. Vse, kar je kdaj lepega slišal ali bral, vse pripisuje Levstiku. On sicer pozna po osebi naše literate ranja Erjavca in Zarnika, Levca, Tavčarja, Kersnika in druge. Vse zelo spoštuje, o vsakem ve kaj imenitnega povedati, toda njegov refrain je vedno: „Tacega pa ni, kakor je bil gospod Levstik!“ In s ponosom pristavi: „In mene je rad imel!“

Nedavno je bil v Dolenji vasi „bob“. Tudi jaz sem zašel tija. Na večer sem srečal Jožeta. Bil je malo vinjen, pa kdo mu bode zameril, saj je bilo žegnanje. Izpraševal me je o Levstikovi slavnosti v Laščah. Ginen je bil, ko sem mu povedal, koliko tisoč ljudij iz vseh krajev je prišlo, ko sva se ločila, dejal je:

„Če bode Bog dal, da kdaj pridem v nebesa naravnost h gospodu Levstiku pojdem in stregel mu bodem, kakor nekdanj in snažil mu bom njegove škornje, ki tako lepo škripljejo!“ R.

šolske postave nimajo nič veljave. V 14 dneh minolo bode ravno pol leta, kar naš okrajni šolski svet ni imel seje, da prigodilo se je še celo, da je celih 10 mesecev ni bilo. Učiteljske prošnje za stalno nameščenje, podpore i. t. d. leže po več mesecev, tudi čez leto dnij zaprašene in nerešene pri okr. šolskem svetu; računi krajnih šolskih svetov leže pa po dve in še več let nerešeni v Postojini. To smo trpeli do sedaj z veliko nevoljo — pa vender smo molčali. Z najboljšo voljo pa ne moremo zamolčati dogodka, ki se je prav pred kratkim pripetil. V Orehku bila je koncem minolega šolskega leta brez seje okr. šolskega sveta in brez vsacega uzroka razpisana služba tamošnjega učitelja g. Rudolfa Dolenca. Takoj je vsakdo spoznal, da se ga želi gospod glavar iznebiti. Krajni šolski svet predlagal ga je potem jednoglasno na prvem mestu. Prosila sta za to službo še dva druga učitelja, a krajni šolski svet izrekel se je odločno proti obema. Poleg tega priložil je tudi občinski zastop svojo prošnjo za gosp. R. D. Vsi so bili v najboljši nadi, da bode gosp. D. zopet imenovan začasnim učiteljem v Orehku, to tembolj, ker so vsi udje okrajnega šolskega sveta razven g. glavarja navlaš za to odposlanej deputaciji, obstoječi iz udov krajnega šolskega sveta in občinskega zastopa, obljubili, da bodo pri seji okr. šolskega sveta glasovali za g. D. In kaj je pa sedaj storil naš g. glavar, da je dal svoji strasti potrebnega duška? Ker je vedel, da bi pri seji okr. šolskega sveta ostal osamljen s svojo nakano, odpustil je samovoljno, popolnoma brez opravičenega uzroka, brez seje in brez kake preiskave gosp. D. ter ga postavil brez službe na cesto in imenoval na njegovo mesto zoper voljo krajnega šolskega sveta in zoper voljo 6 članov c. kr. okr. šolskega sveta izprašanega učiteljskega kandidata Horvata iz Ljubljane. Ljudstvo v Orehku je jako razburjeno in ni čuda, če bode novoimenovanemu učitelju nagajalo. Čujemo tudi, da se namerava krajni šolski svet Orehovški pritožiti na deželni šolski svet in nadejamo se, da bode ta nepostaven dogodek ustavljen, to tembolj ker živi g. D. pri sebi svojo revno onemoglo mater in svojega starega strijca, kojim vsem je naš gospod glavar s tem činom še ta mali košček kruha vzel.

Kaj pa je vender storil g. D., uprašal bode marsikdo? Prav nič nepostavnega. V šoli izpolnjeval je vestno svoje dolžnosti, otroci imeli so ga radi kakor še nikogar poprej tako in tudi pri ljudstvu in č. duhovščini je visoko spoštovan in čislán. Naš g. glavar pa Orehovčanov ne more trpeti od zadnjih deželnozborskih volitev, ker so volili poslancem gg. H. Kavčiča in dr. Vošnjaka. Maščevati se hoče s tem nad Orehovčani, posebno nad predsednikom kr. šol. sveta, kojega je pismeno prosil, da naj voli njegovega kandidata ali se pa vzdrži volitve. Ta pa seveda je volil po svojem prepričanju zgoraj imenovana poslancu. O g. D. se je pa g. vitez sam izrazil, da ga za to ne mara, 1. ker je predsednik slovenskemu bralnemu društvu v Orehku; 2. ker je to društvo napravilo izlet na Razdrto in 3. ker je g. D. prijatelj H. Kavčiču njegovemu največjemu sovražniku. Človek bi kmalu mislil, da ne živi več v pravičnej Avstriji, a vender se v našem okraji marsikaj dogodi, kar se drugod ne sme storiti in ni čuda, če se sestavlja deputacija iz veljakov Postojinskega okraja, ki nameravajo iti naravnost do presvetlega cesarja potožit naše žalostne razmere.

Iz Postojinskega okraja 21. septembra. [Izv. dop.] Uboge sirote! Tako milujemo otroke, katere je prežgodaj zapustil skrbni, ljubeči jih oče, Kakor v srce se nam pa smilijo šele ti, ko se jim nadomesti očeta, kateri je vedno in vselej po očetovsko ž njimi ravnal, s strogim, odurnim neprijaznim očmom, kateri se ne briga za koristi ubogih sirot, katere so njemu v varstvo izročene, pač pa nasprotno, da jih celó zatira ter preganja. Kako tužnega srca se te sirote spominjajo na one srečne čase, ko jim je nepozabni oče delil dobrote. Neznosne to so bolečine. In tako jo je prav pogodil pesnik rekoč: „Najhujša vseh je bolečina — V nesreči srečnih dni spomin“.

Jako smo tudi mi pomilovanja vredne sirote. Oni, ki smo ga za skrbnega očeta imeli, ni sicer umrl, to obvaruj Bog! Ali mej nami ga več ni, in očetovska skrb do nas mu je većinoma odvzeta, kar kaj bitko občutimo. Jednaki smo sirotam, katere po svojem očetu tugujejo. Kamor koli prideš, čuješ le jeden glas: „E gospoda glavarja Globočnika ni več“. A to tugovanje je popolnoma opravičeno. Kaka prijaznost je kraljevala nekdanj v Postojinskem

gradu, zaman je iščeš sedaj. Dokler je bil za okrajnega glavarja velecenjeni in visoko spoštovani gospod A. Globočnik, prihajali so k njemu iz celega okraja bogati in ubogi, izobraženi in preprosti iskat dobrih svetov, katere nam je ta blagi gospod kaj rad delil. Ako se je komu kaka krivica godila, iskal je pomoči v Postojini pri gospodu glavarji, kjer je bilo pravo pribežališče vsakemu, koji je pomoči potreboval.

Sedaj ni več tako, nego obratno; sedaj še oni ki so poklicani, neradi gredo, kajti preljubljenega okrajnega glavarja Globočnika ni več. Koliko da smo ž njim zgubili, to sedaj čutimo. Gospod vladni svetnik Globočnik, vzdrževal je red povsod in vselej brez pomoči žandarmov, njegova moška beseda je vse krotila. Sedaj pa imajo posla preobilo žandarmi. (Glej zadnji dopis z Razdrtega.) Opravičeno torej kličemo: Gospoda okrajnega glavarja Globočnika ni več!

Domače stvari.

— (Odpoved kneza Liechtensteina) je poleg francoskih volitev glavni predmet javni razpravi. „Hlas Naroda“ ima dolg članek z naslovom „Komu jste posloužili?“, v katerem ostro polemizuje z mladočeško stranko, zlasti pa proti dr. Gregru in njegovemu osobnemu napadu na kneza Liechtensteina v državnem zboru, pri katerem se je pokazalo, da ima Čehov, ki se nečejo sporazumeti z nemškimi avtonomisti in imajo rajši Herbsta nego Liechtensteina itd. „Národní Listy“ pa pišejo, da se je Liechtenstein umaknil, uvidevši, da za njegov predlog glede konfesionalne šole ni nobenega upanja več, ker se češki poljedelci nikdar ne bodo ogreli za njegov predlog ter tudi na dalje, kakor pri volitvah meseca julija odločno postopali. Knez A. Liechtenstein je v čeških volitvah kavalirsko spoznal svoj poraz in odstopil, staročeški avtonomisti pa se hočejo „kfretovat“ še dalje, trdno upajoč, da je na Dunaji še nekdo, ki jim bode zapovedoval in kateremu bodo oni slepo poslušni. — „Politik“ obžaluje odstop Liechtensteinov, ki je bil zvest in zanesljiv sobojevnik. Odstop njegov je prva posledica mladočeškega delovanja, druge nič manj pogubne posledice utegnejo se priti ter biti uzrok, da se razruši državnozborska večina. „Fremdenblatt“ zmatra odstop Liechtensteinov jako važnim dogodkom. Težave, katerih se je bilo nadejati vsled mladočeških zmag, pokazale so se prej, nego se je pričakovalo. Bode li centumski klub na desnici nahajal manj naudušenosti za konfesionalno šolo, bode tudi on s svoje strani menj naudušen za Čeha in za ostalo večino in kako daleč bode to ohlajenje še segalo, se sedaj videti ne da. Da pa utegne prehladna temperatura bistveno ozirati parlamentarni mehanizem, to se pa ne da tajiti. „N. Fr. Presse“ izvaja, da je knez Liechtenstein moral odstopiti, kajti ko bi sedaj prišlo do glasovanja, bili bi proti njegovemu predlogu ne le Nemci, ampak vsi Čehi (Staročeši zaradi mladočeških zmag) in pa Poljaki, ki vedno „mit den starken Bataillonen“ korakajo. S svojim odstopom zavaroval se je Liechtenstein pred parlamentarnim porazom, on je prva podgana, ki je zapustila utapljučo se ladijo ministerstva in veliko vprašanje, se li bode večina obdržala. Mogoče da sedanji zbor še preživi svojo dobo, ker Mladočehi še nemajo dovolj zastopnikov v njem, a vsekako dobil je grof Taaffe svoj „Memento mori!“

— (O učnem jeziku) na Ljubljanskih mestnih ljudskih šolah. V „Slov. Narodu“ od 10. septembra t. l. je bilo brati, da bode letos v 4. in 5. razredu slovenskih ljudskih šol slovenščina učni jezik. Kako pa je to, da se rabijo poleg slovenskih knjig še nemške učne knjige, in sicer: Weinwurm Gesangsbuch, Grosser Katechismus, Biblische Geschichte, Viertes u. Fünftes Rechenbuch, Lehman-Sprachbuch, Zeissberg-Erzählungen in Deharbe-Katechismus? V 5. razredu mestne dekliške šole se rabita celo 2 nemška Lesebucha, izvrstno Končnikovo 4. berilo se pa na tej šoli menda ni upeljalo. Zapisnik Gerberjev (deloma Bambergov) vsaj ima te knjige navedene za mestne ljudske šole — ali je sestavljen po naredbi šolskih oblastev — ne vemo. Mi menimo pač, da bi bile te knjige za nemške šole, katerih je v Ljubljani za vse nemške otroke že dovolj, ne pa za slovenske šole in slovenske otroke.

— (Za mestno dekliško šolo) pri sv. Jakobu, ki se je letos razširila na sedem razredov, se išče učiteljica, čemur se mi čudimo, ko se

je prej naglašalo, da bode v ta višji razred nastavljen možka moč, ki bi bila slovenščine dobro zmožna in ta predmet temeljito gojila. Mi tudis pedagoškega stališča sodimo, da so v višjih razredih dekliških šol možke moči skoro da bolje na mestu nego kako učiteljica.

— (Deželni predsednik gosp. baron Winkler) povrnil se je v soboto zvečer z Dunaja v Ljubljano.

— (Deželni šolski svet štajerski) je v zadnji seji rešil več natečajev. Imenovani so mej drugim: Fran Praprotnik, nadučitelj v Mozirji; Gustav Vodusek, učitelj v Trbovlje-Vode; Albin Waukmüller za Čadram; Terezija Kordeš, podučiteljica v Žalci; Katarina Novak za učiteljico ženskih ročnih del za Mozirje-Rečico.

— (Na Mariborski kaznilnici) imenovan je c. kr. učitelj gosp. Fran Medic (rodом Ljubljancan), nadučitelj v Leskovci pri Krškem.

— (Gosp. Antona Razingerja,) znana tenorista in učitelja na II. mestni deški ljudski šoli zadela je huda nezgoda. Umrli mu je v soboto popoldne soproga, gospa Matilda Razingerja, roj. Tuma v 36. letu dobe svoje. Blaga jej zemljica!

— (Ormoška „Sloga“) razpošilja vsem občinskim predstojništvom Ormoškega okraja in drugim sledeče vabilo: Dne 26. septembra 1889 popoldne, ob priliki „Sloginega“ zborovanja v Ormoži, bode naš državni poslanec, prečastiti gospod kanonik dr. Lavoslav Gregorec poročal o svojem delovanju ter se s tem uljudno vabite, da se mnogoštevilno tega shoda volilcev udeležite. Na vsak način je skrbeti za to, da iz vsake pojedine občine za nesljivo pride vsaj nekoliko mož.

— (Dnevni red seji Ljubljanskega obč. sveta) v torek 24. sept. t. l. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani (II. nadstropje). I. Naznanilo predsedstva. II. Poročilo o nasvetih hranilničnega upravnega odbora glede obrestne mere za uloge in posojila. III. Vodovodnega odseka poročilo o načrtu pogodbe glede dobave stroja in kotlov pri vodnjakih v Klečah. IV. Stavbinskega odseka poročilo: a) o stavbinski črti za novo deželno bolnico; b) o dveh prizivih v stavbinskih stvarih. V. Šolskega odseka poročilo: a) o računih glede dotacij tukajšnje velike realke in ž njo združene modelirske šole za l. 1888, b) o letnih računih 4 mestnih šol za šolsko l. 1888.; c) o prošnji II. mestne deške šole za podporo šolski delarni; d) o volitvi 2 občinskih zastopnikov v odbor za neposredno nadziranje in ekonomično upravo Ljubljanske obrtne nadaljevalne šole.

— (O razkritju spomenika pesniku Kačič-Miošiču) čitamo v časnikih čudno vest, katere skoro ne moremo verjeti, da si je v sedanji dobi marsikaj mogoče. Časniki pripovedujejo, da, ko so bile vse priprave za razkritje gotove, prišla je od okrajnega glavarstva prepoved, da se spomenik razkriti ne sme, ker je na njem 12 slovanskih grbov in se mora to zmatrati za panslavistično demonstracijo. Odbor za spomenik uložil je priziv pri namestništvu in pri ministerstvu, a priziv bil je na obeh mestih odklonjen. Ministerstvo posebe je ukazalo, da se imajo odstraniti vsi inostranski slovanski grbi, grb trojedne kraljevine pa se ima tako narazen vzeti, da ne bode več celoten. Sredi podstavka pa ima biti avstrijski orel. Ker odbor za spomenik teh pogojev ni hotel vsprejeti, se spomenik za zdaj ne bode razkril. Kakor rečeno, zdi se nam vest skoro neverjetna, torej počakajmo malo, da čujemo, koliko je na tem resnice.

— (Popravek.) V zadnjem dopisu „Z Razdrtega“ urinila se je pomota. Imenoval se je v njem Karol Kautschitsch mlajši, mesto Karol Kautschitsch starejši.

— (Domača obrtnija) prisvaja si že inozemska trgovišča. Gosp. J. Matijan, c. kr. zalagatelj in tovarnar razne oprave, dobil je te dni večje naročilo od bogatega zasobnika v Londonu.

— (Včerajšnja javna tombola) na Kongresnem trgu vršila se je ob najlepšem vremenu. Občinstva se je gnetlo na tisoče okoli odra za tombolo, okrašenega z narodnimi in cesarskimi zastavami, postreščeki pa so prav marljivo prodajali karte, zagotavljajoč, da bode kupec gotovo kaj zadel. Mej 2. in 3. uro svirala je vojaška godba in takrat bila je prodaja kart jako živahna. Ob 1/4. uri začele so se klicati številke, katere je vlekel deček iz sirotišča Ljubljanskega. Terne, kvaterne in činkvini bili so hitro dobljeni, skoro v pol ure in je tombola sploh bila končana ob 1/5. uro. Šale in

smeha bilo je dovolj, nekaj zaradi dovtipnih opazek, nekaj pa radi tega, ker so se igralci v številkah motili, ker klicanje ni bilo niti v slovenskem niti v nemškem jeziku popolnoma razločno, številke na odru pa so se na zvunaj tudi nekako zmedeno sukale in neso vsekdar kazale pravega lica. Resultat tombole bil je naslednji: 5 tern po 5 gld. zadel so: Maček Marijana, Žepc Josipina, Klemens Fran, Kresal Tone, Jezeršek Ivanka. 4 kvaterne po 10 gld. zadel so: Pančur Miha, Fortuna Josip, Pasar Terezija, Cirkelbach Henrik. 3 činkvine po 20 gld. zadel so: Letik Ivan, Meršol Simon, Kalinšek Terezija, Ogrin Ferko. Poslednji trije delili so 2 činkvina to je 40 gld. ter vzeli po 13 gld.; ostanek 1 gld. pa darovali fantičku, ki je številke vlekel. I. tombola za 100 gld. dobil je: Šandor Kolman, popotni trgovec iz Hrvatske. Imenovani daroval je fantičku 50 kr., za društvo v kojih namen je bila igra, pa 5 gld. II. tombola za 50 gld. zadel je: Božič Josip, oskrbnik Codellijeve graščine. Vseh števil bilo je vlečenih 56. Prva je bila številka 7, zadnja številka 17. Štev. 54 določila je I. tombola. Štev. 17 določila je II. tombola. Po vrsti vlečene so bile številke: 7, 89, 56, 58, 1, 68, 42, 19, 22, 23, 12, 66, 62, 75, 63, 43, 49, 83, 10, 14, 18, 41, 90, 73, 21, 32, 71, 45, 31, 36, 85, 81, 29, 25, 2, 70, 57, 67, 44, 40, 52, 6, 48, 72, 88, 51, 34, 27, 37, 11, 64, 59, 54, 26, 3, 17. Dobitke dobili so razven prve tombole le domači ljudje in kakor se je površno izračunalo, utegne ostati za blagodejne namene do 800 gld., ki se bodo mej prizadeta društva delili. Da se je obnesla tombola tako izvrstno, o tem gre v prvi vrsti zahvala na njujinem trudu novemu glavnemu blagajniku g. Kleinu in g. F. Dreniku.

— (Zelje) je letos vsled preobilne moče slabo obrodilo, zato je cena višja nego druga leta. Sto dobrih trdih glav stane 2 gld. Trnovci in Krakovci prav pridno zelje režejo in kmalu se bodo sodčeki s kislim zeljem pošiljali na razne kraje in in celo čez morje v Egipt, kajti tacega blaga, kakor je Ljubljansko zelje, ni nikjer.

— (Sneg) pobelil je Kamniške in druge planine precej globoko nizdolu. V soboto naletavale so posamične snežinke celo v Ljubljani. — Na Hrvatskem, v Delnicah, dobili so prvi sneg dne 18. t. m., pomešan z „babjim pšenom“. — Velebit je pobelen, iz Like javlja se ostra burja. — V Spljetu bil je pravi vihar, ki je napravil mnogo škode in celo dimnike podiral. O tej dobi se nihče kaj jednacega ne spominja.

— (Slovenska ljudska šola in otroški vrt pri sv. Jakobu v Trstu) sta se odprla dne 16. t. m. Ob 10. uri predpoludne bila je slovesna sv. maša, kojo je bral č. g. Sila; pri maši so peli otročki imenovane šole prav izborni. V cerkvi je bilo občinstva lepo število. — V I. in II. razred ljudske šole kakor tudi v otroško zabavišče zapisalo se je letos toliko otrok, da jih ni bilo možno vseh sprejeti. „Edinost“.

— (Narodna čitalnica na Ptui) izdala je povodom svoje petindvajsetletnice lično knjižico: „Zgodovinske črtice o Narodni čitalnici v Ptui“, katero je sestavil gosp. Ivan Strelec, učitelj. V knjižici opisuje se ustanovitev čitalnice, naštevajo zbori, odbori, predsedniki, podpredsedniki, tajniki in blagajniki. Nadaljni oddelki so: Narodni dom. — Delovanje odborovo. Gospodarski odsek. Selitev. Časopisi. Odlični čitalničarji. Knjižica je prav prikladna za spomin na petindvajsetletnico.

— (Iz Oseka) piše nam prijatelj našemu listu: „Regionalna razstava v Oseku“ se je prav dobro obnesla. Iz vseh delov Slavonije in Hrvatske razstavljene so stvari, posebno krasne so domače preproge (čitine). Jako zanimiva bila je razstava konj, goveje živine, kuretine, zelenjadi in ovočja. Tudi Slovenska je zastopana, a žal, da le prereditko. Kranjska kmetijska družba razstavila je nekoliko izvrstnih učnih knjig, tudi mnogo kranjskih panjev sem našel v čebelarstem oddelku, največ zanimanje pa je vzbudila brenta za škropljenje po perenospori okuženih trtnih listov, katero je izumil in razstavil gospod Reiter iz Cmureka; le škoda, da ni nikakega pojasnila zraven tega stroja, katerega bi si kupil marsikateri vinogradnik, kajti perenospora je že okužila skoro vse vinograde v Slavoniji.

— (Zviksanje dnine finančne straže) Pri finančnem ministerstvu vrše se sedaj posvetovanja zaradi zveksanja dnine finančne straže. Po novi predlogi dobivali bodo pazniki letne dnine gol-dinarjev 400 in dve petletnici po 18 gld. 50 kr.,

nadpazniki 500 gld. in tri petletnice po 36 gld. in 50 kr. in respicijente 600 gld. in tri petletnice po 73 gld. Donesek za obleko zveksali bodo od 36 gld. 50 kr. na 60 gld. in plačevali ta znesek v dveh rokih 1. aprila in 1. oktobra vsacega leta. Udovam odmerili bodo pokojnino s tretjino poslednje dnine in petletnic.

— (Iz Sevnice) se nam piše: Dne 11. septembra imel je tukajšnji posestnik Josip Krajnc (iz Miškega Vrha) terice. Proti večeru padla je jedna izmed njih, Jožefa Češek, v sušilnico, ob katero se je bila naslonila, a zgubivša ravnotežje, potegnila še s seboj domačega hlapca, zraven katerega se je bila usedla. Poslednjega so še živega potegnili iz egnja, a omenjeno terico že ni bilo več mogoče, našla je ondu žalostno smrt. Tudi o hlapcu se dvomi, da bi ozdravel. Nesreča vznemirila je močno tukajšnje prebivalstvo, ker kaj jednacega se še ni dogodilo tu

— (2200 grozdov na jedni trti.) V Wildonu na g. Kotzbecka vrtu je 22 let stara trta, ki se dva metra nad zemljo deli v 5 panog, o katerih se jedna vije do slemena, druga po latniku, od žice narejenem. Baron Washington je komisijonalno ogledal in seštel grozde, katerih je 2200. Trta je takozvana izabela, grozdje pa tako gosto, da je spodnje lice latnika videti, kakor bi se pogledalo na azurno nebo. Tako javlja „Tagespost“.

— (Razpisano) je mesto evidenčnega nadzornika IX. razreda v Ljubljani. Prošnje v 14 dneh.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Vipava 23. septembra. Včeraj prišli vsi občani občine Podraške izjaviti se župniku, dekanu Vipavskemu, da pristopijo v pravoslavje. Deputacija obstoječa iz Ivana Božiča, Josipa Božiča in Frana Uršiča odide jutri poklonit se v imenu občanov Karlovškemu pravoslavnemu biskupu.

Šmarje pri Jelšah 23. septembra. Mnogoštevilno zbrani volilci so pohvalno vspreli poročilo poslanca dr. Gregorca zahtevajoč državno trsovnico ameriškega trsovja, potezanje za združenje vseh slovenskih pokrajin v jedno upravno skupino, strogo opozicijo v slučajih nebriznosti vlade za potrebe naroda slovenskega.

Brno 23. septembra. Pruski princ Albreht dospel semkaj ogledavat svoj šesti dragonski polk. Vsprejeli so ga nadvojvoda Oton, civilna in vojaška oblastva.

Pariz 23. septembra. Dosedaj znan izid 536 volitev, mej temi izvoljenih 217 republikanov, 153 opozicijonalcov, 166 bode ožjih volitev. Ker je 127 ožjih volitev za republikane ugodnih, bode torej nova zbornica, ako se prišteje še 10 poslancev iz kolonij, imela 354 republikanov. Ker je seinska prefektura razveljavila 2494 glasovnic, je za Boulangerja ožja volitev potrebna. V Vogeza propal Ferry proti revizijonistu. Clemenceau in Constans prideta v ožjo volitev. Laguerre izvoljen.

Razne vesti.

* (Obljudenost Bolgarije.) Po najnovejšem izkazu statističnega urada v Sofiji živi danes v Bolgariji in v vzhodni Rumeliji stanovnikov 3,154.385 in sicer 3,121.284 Bolgarov, 11 165 turkov, 5813 Grkov, 1322 Rumuncov, 781 Srbov, Avstrijcev 4045 in 5965 stanovnikov raznih narodnostij. Izmed vseh prebivalcev jih 337.773 t. j. le 1/10 zna pisati in čitati.

* (Nezgoda na železnici.) Iz Novega Yorka se 17. t. m. javlja: Včeraj sta trčila vkupe osobni in tovorni vlak na Erijski železnici blizu Flogyja. Vozovi so se užgali. Dva potnika sta zgorela in 14 jih je težko ranjenih.

Signuren zdravilen uspeh. Vsem, kateri trpé vsled zaprtja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja, pomanjkanja slastij do jedi in drugih slabostij, pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prášek“. Škatlica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 7 (55-11)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tržne cene v Ljubljani dne 21. septembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 66	Špeh povojen, kgr.	65
Rež,	5 33	Surovo maslo,	50
Ječmen,	4 66	Jajce, jedno :	3
Oves,	2 83	Mleko, liter :	8
Ajda,	5 —	Goveje meso, kgr.	54
Proso,	4 66	Telečje	60
Koruz,	5 —	Svinjato	60
Krompir,	2 50	Košunovo	32
Leča,	12 —	Pišanec	35
Grah,	13 —	Golob	18
Fižol,	11 —	Seno, 100 k ^{ilo}	2 23
Maslo, kgr.	78	Slama,	2 23
Mas,	70	Divja urda, 4 metr.	6 60
Špeh frišen	60	" mehka, 4	4 20

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
21. sept.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	725 0 mm. 726 0 mm. 729 4 mm.	10 4° C 11 2° C 6 8° C	sl. svz. sl. svz. sl. svz.	dež. obl. dež.	29 50 mm. dežja.
22. sept.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	732 7 mm. 731 2 mm. 730 2 mm.	6 0° C 13 2° C 8 8° C	sl. svz. sl. svz. sl. svz.	obl. jas. jas.	0 80 mm. dežja.

Srednja temperatura 9 5° in 9 3°, za 4 3° in 4 5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 23 septembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	gld.	včeraj	danes
Papirna renta	83 60	83 60	83 70
Srebrna renta	84 40	84 40	84 50
Zlata renta	110 60	110 60	110 65
6% marcna renta	99 45	99 45	99 30
Akcije narodne banke	915 —	915 —	916 —
Kreditne akcije	306 —	306 —	305 70
London	119 80	119 80	119 75
Srebro	—	—	—
Napol.	9 50 1/2	9 50 1/2	9 48 1/2
C. kr. cekini	5 69	5 69	5 68
Nemške marke	58 52 1/2	58 52 1/2	58 45
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	174	25
Ogerska zlata renta 4%	99	99	60
Ogerska papirna renta 5%	94	94	75
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	50	—
Kreditne srečke	100 gld.	182	25
Rudolfove srečke	10	20	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	187	20
Tramway-društ. velj 170 gld. a. v.	231	—	—

Prodaja mleka.

V Lavrici odda se vsak dan še

70 litrov svežega mleka.

Mleko se v vsaki množini do 7. ure zjutraj dostavi točno v stanovanje. Liter mleka velja 7 kr. Trajni sprejemniki so v prvi vrsti dobro došli. — Natančneje se izve v hiši v Gledaliških ulicah št. 4, „pri belem volku“.

(742—3)

Gena zvezku 60 kr., eleg. vez. 1 gld.

JURČIČ-EVI ZBRANI SPISI.

Ravnokar je izšel in se dobiva v

„NARODNI TISKARNI“

VIII. zvezek

Jurčič-evih zbranih spisov.

Vsebina:

Cvet in sad.

Izvirni roman. („Slovenska knjižnica“ 1877.)

Bela ruta, bel denar.

Povest. (Slovenski Narod“ 1874.)

Zvezek stane 60 kr., elegantno vezan 1 gld. — Pri vnanjih naročilih velja poštna za posamični nezvezni zvezek 5 kr., za vezani 10 kr. — Dijaki dobivajo Jurčič-ove „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naročijo skupno najmanj 10 izvodov.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

Bogu vsegamogočnemu se je zazdelo v svojem nezapopadljivem sklepu našo ljubljeno soprogo, oziroma mater, gospo

Matildo Razinger roj. Tuma soprogo učitelja,

po dolgem mučnem trpljenji, prevideno s svetimi svetstvi za umirajoče, danes popoldne ob 5. uri, v 36. letu njene starosti, poklicati na oni boljši svet.

Pozemeljski ostanki drage pokojne bodo v ponedeljek dne 23. septembra popoldne ob 4 1/2 uri v hiši žalosti, Židovska steza št. 6, blagoslovljeni ter na pokopališče k sv. Krištofu preneseni in ond v lastno rakev k večnemu počitku položeni.

Svete maše zadušnice služile se bodo v stolni cerkvi sv. Miklavža.

(774)

V Ljubljani, dne 21. septembra 1889.

Pavla, Milan,
otroka.

Anton Razinger,
soprog.

Pri A. Cvenke j-ni v Sevnici na Štajerskem vspejme se takoj pod ugodnimi pogoji deček iz dobre hiše, kateri je dovršil saj 4razredno ljudsko šolo, kot

(762—2)

učenec

za prodajalnico z mešanim blagom.

Zahvala.

Dne 8. septembra t. l. priredil je znani domoljub, tukajšnji o. kr. sodnijski adjunkt Julij Bučar, izvrstno zabavo, pri kateri se je sviral na gosli, flavto in glasovir. Zabavnega večera udeležilo se je mnogo odličnega ljudstva in se je daroval čisti donesek 86 gld. 50 kr. in dva klobuka revni šolski mladini v Črnomlju. Podpisano šolsko voditeljstvo izreka tedaj gori imenovanemu občespoštovanemu gospodu prireditniku, kakor tudi njegovima sodelovalcema g. živnozdravniku Falakofskiju in gospodini Gabrijeli Jeršiničevici in vsem šolskim prijateljem za njih trud in zdatno podporo v imenu revne šolske mladine najtoplejšo zahvalo.

Šolsko voditeljstvo v Črnomlju,
dne 21. septembra 1889.

Jeršinič,
voditelj.

Tuji:

22. septembra.

Pri Malici: Loos iz Prage. — Herberger z Dunaja. — Eule z Dunaja. — Weber z Dunaja. — Pagnans, Ovaltini iz Bened. — Feiger, Pokorn iz Trsta. — Staliman z Bleda. — Jennig iz Gorice.

Pri Slonu: Fleissner z Dunaja. — Gruntman, Freisinger iz Trsta. — Hudovernik iz Kranja. — Scheibi iz Berolina. — Sonnenberg iz Čakovca.

Poštna upraviteljica

(Expeditorin) od 28—36 let stara, vsprejme se. — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

(772—1)

Za prodajalko

v prodajalnico mešanega blaga, specerijsko ali pa k perilu želi ustopiti gospodičina, ki ume tudi vsa hišna dela. — Ponudbe vsprejema upravništvo tega lista.

(769—1)

Mlin s 6 tečaji in z žago

ob Tržiški Bistrici v Podbrezjah, blizu železnične postaje, proda se iz proste roke pod ugodnimi pogoji. Mlin, žaga in za se stojeci hlev so v popolnoma dobrem stanu. Konstantna vodna moč znaša 55 konjskih sil in bi se lahko na 65—70 konjskih sil povišala. Z mlinom proda se o želji tudi tik mlina ležeči vrt z njivo in blizu ležeči travniki.

Natančneje izve se pri Fr. Pavlin-u v Trstu, Via Navali 9.

(773—1)

Mlekarna J. Bolé-ta na Reki

kupuje in vsprejemlje redovito

fino namizno in navadno

surovo maslo

kakor tudi

(763—2)

pristno kuhano maslo.

Kazenski zakon

hudodelstvih, pregreških in prestopkih

z dne 27. maja 1852, št. 117 drž. zakonika z dodanim

tiskovnim zakonom

z dne 17. decembra 1862, št. 6 d. z. ex 1863 in

drugimi novjšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

I. natis. Izdalo društvo „Pravnik“ v Ljubljani. Natisnila in založila „Národna Tiskarna“.

Dobiti je v „Národni Tiskarni“ v Ljubljani izvod trdo v črno platno vezan po 3 gld., s pošto po 15 kr. več.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 16. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na 1/2 strani 8 gld., na 1/4 strani 5 gld. in na 1/8 strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskega sprejemata le Haasenstein & Vogler na Dunaji (Wien, I., Wallfischgasse Nr. 10).

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 5.

Z l. 1889. nastopi „KMETOVALEC“ VI. letnik. „KMETOVALEC“ je edini večji gospodarski list in ob enem najcenejši, zato ni čuda, ako je med najbolj razširjenimi slovenskimi listi. V l. 1888. prinesel je „KMETOVALEC“ na 212 straneh velike oblike 80 večih in 105 manjših gospodarskih in sicer poljedelskih, živinarskih, vinarskih in gozdnarskih člankov, nad 135 splošno zanimivih odgovorov na gospodarska vprašanja, katera so stavili naročniki uredništvu, blizu 175 gospodarskih novic i. t. d. To berilo razjasnjevalo je 50 podob. „VRTNAR“ je poseben vrtnarski strokovni list, katerega dobivajo naročniki „KMETOVALCA“ zastonj. „VRTNAR“ je prinesel l. 1888. na 96 straneh velike osmerke 85 večih in 78 manjših sadjarskih in vrtnarskih člankov ter blizu 70 podob. — Berilo v „KMETOVALCU“ in „VRTNARJU“ je danes za naprednega kmetovalca tako važno, da ne sme biti slovenskega gospodarja brez teh koristnih listov. — „KMETOVALEC“ s prilogo „VRTNAR“ stoji na leto 2 gld., gg. učitelji plačajo pa le polovico. Udje c. kr. kmetijske družbe dobivajo „KMETOVALCA“ zastonj. — Naročila sprejema c. kr. kmetijska družba v Ljubljani, v Salendrovih ulicah št. 5. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobijo vse izšlo številke.

(874—10)

Lesnina in tisk „Národne Tiskarne“.